

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **H. S.**
zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou
advokátem se sídlem advokátní kanceláře v Praze 6, Šlejnická 1547/13

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2019, čj. OAM-77/LE-LE05-LE05-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný správní orgán rozhodl dne 3. 5. 2019 o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že tuto žalobci neudělil, odkázal na ustanovení §§ 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
2. V rozhodnutí správní orgán uvedl, že žalobce podal žádost dne 25. 4. 2017, jednalo se o již druhou v pořadí, o jeho první žádosti o azyl z 9. 11. 2003 žalovaný rozhodl negativně 16. 6. 2004, zamítnuta byla jeho následná žaloba Krajským soudem v Praze, následně i dne 25. 1. 2007 kasační stížnost Nejvyšším správním soudem v Brně (dále jen „NSS“).

3. Jako důvody tehdejší žádosti žalobce uváděl nesouhlas se situací na Ukrajině, kde nenašel uplatnění ve svém oboru, následně začal nelegálně podnikat, vozil broskve, jeho náklad se však jednou zkalil a společník po něm vymáhal škodu a vyhrožoval mu. Policie mu pak sdělila, že by mohl být uvězněn.
4. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí řešil, zda současná žádost žalobce je přípustná, vzhledem k tomu, že situace v zemi původu se od r. 2003 zásadněji změnila, správní orgán přistoupil k meritornímu posouzení věci.
5. Po provedeném pohovoru a shromáždění podkladových zpráv o situaci na Ukrajině žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínky pro možné udělení azylu dle §§ 12 – 14, ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu §§ 14a a 14b zákona o azylu.

II. Žalobní argumentace

6. Žalobce podal blanketní žalobu, kterou doplnil soudem ustanovený zástupce. V žalobě zdůraznil nedostatečné vyhodnocení nebezpečí vážné újmy, které žalobci hrozí ze strany soukromých subjektů. Odkázal přitom na tvrzení žalobce o tom, že se obává násilí ze strany příslušníků Právěho sektoru, kteří mu vyhrožují pro jeho ruskou národnost. V této souvislosti připomněl, že žalovaný argumentoval tím, že původcem hrozící újmy není veřejná moc a též faktem, že žalobce nevyužil ochranu ukrajinského státu.
7. S uváděnými argumenty však žalobce nesouhlasí, nesouhlasí s tím, že Ukrajina je schopna poskytnout mu dostatečnou ochranu před hrozbami třetích osob a poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 31. 10. 2008, kdy pod sp. zn. 5 Azs 50/2008 soud zdůraznil, že při hodnocení obdobných závěrů je nutné vzít v úvahu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice, který stanoví, že za účinnou ochranu lze považovat situaci, kdy stát činí přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mj. zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování, pokud má dotyčný k takové ochraně přístup. Obě podmínky přitom musí být naplněny kumulativně. V opačném případě účinná ochrana není dostupná.
8. Žalobce je přesvědčen, že v současné době v žádném případě na Ukrajině takový systém nefunguje. Zpráva MZV ze dne 1. 4. 2014 není aktuální. Pominout však nelze ani všeobecně známé informace o ukrajinských bezpečnostních složkách a úřadech trpících korupcí, když tento stav zcela svazuje ruce ukrajinské policie a znemožňuje účinné a nestranné potírání kriminality a ochranu jejích obětí. Ukrajina je všeobecně považována za nejzkorumpovanější stát v Evropě a nefunkčnost veřejného sektoru je nejvíce patrná ve fungování policie. Při zneužívání postavení a neplnění svých úkolů u policie je zcela nepřipadné žádat po žalobci, aby využil prostředky ochrany proti hrozbě vážné újmy ze strany soukromých osob, a to i s ohledem na to, že je ruské národnosti, je na něho tedy nahlíženo jako na občana druhé kategorie, zvláště za situace, kdy se domáhá ochrany proti nacionalistickým skupinám údajně hájícím ukrajinské národní zájmy. Po žalobci tak nelze žádat, aby se obrátil na ukrajinskou policii, s ohledem na akutní a vážné ohrožení jeho života.
9. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, vrácení věci k dalšímu řízení a přiznání nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 26. 7. 2019 vyplývá nesouhlas s žalobní námitkou nedostatečného vypořádání nebezpečí, hrozícího žalobci ze strany soukromých subjektů. Žalovaný je naopak přesvědčen, že z rozhodnutí jasně vyplývá, z jakých podkladů bylo vycházeno, jakým způsobem byly hodnoceny a k jakým závěrům správní orgán vedly. Žalobcem uváděné důvody nebyly shledány azylově relevantními a žalovaný je přesvědčen, že toto řádně odůvodnil. V souladu s ustálenou judikaturou je nutné vyčerpat všechny dostupné prostředky ochrany země původu, a to před tím, než nastoupí instituty ochrany, deklarované mezinárodním právem. Žalobce však tuto podmínku zjevně nenaplnil.
11. Žalovaný je i nadále přesvědčen, že státní orgány Ukrajiny jsou schopny svým obyvatelům, pokud o ni požádají, zajistit, a to i před soukromoprávními subjekty. Žalobce však opustil zem původu, aniž by jakoukoliv pomoc inicioval, nelze tedy tvrdit, že se policie jeho věcí nezabývala. Žalobcovy obavy proto považuje správní orgán za účelově použité, v průběhu správního řízení ani nezmínil, že by měl s domovskými orgány jakékoliv potíže.
12. Žalobcova žádost a jeho pobytová historie na území ČR svědčí spíše o snaze legalizovat zdejší pobyt a vyhnout se tak správnímu vyhoštění. Zde odkazuje správní orgán na rozhodnutí NSS ze dne 13. 1. 2005, čj. 3 Azs 119/2004.
13. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je naprosto výjimečným a specifickým právním institutem, jež má poskytnout žadateli ochranu před porušováním jeho základních lidských práv, nemůže však sloužit k legalizaci pobytu v České republice.
14. Žalovaný je přesvědčen, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, s čímž se správní orgán vypořádal dostatečně, hodnotil všechny argumenty i skutečnosti, žalobcem sdělené v průběhu správního řízení. Z uvedených důvodů je proto navrhováno zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve věci rozhodoval bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.
16. Ve správním spisu se nachází rozhodnutí Krajského ředitelství Policie hl. města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 22. 4. 2017, o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., kdy doba zajištění byla stanovena na 90 dnů. Dále je přítomna žádost žalobce ze dne 25. 4. 2017 o udělení mezinárodní ochrany. Dne 28. 4. 2017 rozhodl žalovaný o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců, ve spise je přítomna i předchozí žádost žalobce ze dne 9. 11. 2003, včetně provedeného pohovoru ze dne 5. 4. 2004 a rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2004.
17. K současné žádosti žalobce poskytl údaje dne 3. 5. 2017, uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ruské národnosti, pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován, s politikou nemá nic společného, nikdy se nijak neangažoval. Je svobodný, bezdětný, naposledy bydlel v obci D. v Sumské oblasti. V r. 2007 odjel do ČR, již si to nepamatuje, měl české vízum. Odr. 2002 byl několikrát v ČR, v r. 2012 nebo 2013 byl týden v Litvě. O mezinárodní ochranu žádal pouze v ČR, a to v r. 2003. K důvodům své žádosti sdělil, že na Ukrajině je válka, on je Rus, už od majdanu všechny Rusy pronásledují, nechtějí je

tam. Již dvakrát mu přišlo předvolání, on se nedostavil, proto by ho zavřeli, kdyby ho chytil Právý sektor.

18. V rámci pohovoru téhož dne pak žalobce uvedl, že měl soud kvůli tomu, že používal litevské občanství. Ukrajinu opustil asi v r. 2007, pak se tam již nikdy nevrátil. Měl ukrajinský pas a české vízum. Platnost pasu skončila někdy v r. 2008, ani neví, kde je. Z Ukrajiny odjel kvůli tomu, proč ji opustil v r. 2002, chtěli ho tam zabít, hodit na něho chybu, kterou udělal vedoucí, a pak tvrdili, že to udělal schválně, protože je Rus. Byl řidič, vozil pomeranče, ty ale byly shnilé, vedoucí to věděl a naschvál mu je nechal naložit. Pak to svedli na něho a chtěli náhradu škody. Vyhrožovali, že když nezaplatí, nechají ho zavřít. Také ho stále šikanovala policie, několikrát, když ho zastavili a viděli, že je Rus, chtěli po něm peníze. Trestně stíhán na Ukrajině nebyl. Nyní je tam válka, a to válka mezi Ukrajinou a Ruskem, on je Rus, do té války nemůže. Dozvěděl se, že dostal předvolání, ve vojenské knížce má zařazení střelec. Od majdanu je tam Právý sektor, který hledá Rusy, teď je pro ně separatista, volal domů a kamarádi říkali, že ho hledají. Bojí se, že ho chytí a dají do basy, je vlastně dezertér. Právý sektor by ho zabil, četl to na internetu. Matka před třemi lety zemřela, zavolala mu to sousedka. Kamarádi mu radí, aby se nevracel. Předvolání osobně nepřevzal, ale myslí, že je dezertér a byl by zavřený. Matka žila v Litvě, ale asi jela na Ukrajinu, asi jedno předvolání převzala, poslala do Prahy. Když byl žalobce konfrontován žalovaným v tom smyslu, že pokud osobně nepřevzal předvolání, není toto doručeno, uvedl, že tam si dělají, co chtějí. Matčin byt je nyní jeho. Má vojenskou hodnost staršího seržanta. Kamarádi říkali, že SBU taky hledá každého. Kdyby jel do Ruska, asi by jim vadilo, že sloužil na Ukrajině a tak také přísahal věrnost. Nechce se schovávat a mít problémy. S podklady byl žalobce seznámen téhož dne. 8. 8. 2017 byl žalobce přemístěn doPoS Kostelec nad Orlicí. Zde byl 25. 4. 2019 seznámen s podklady žalovaného, uvedl, že celá rodina byla ruská. Vše se tam zhoršilo, tam, kde bydlel, ani nejezdí vlaky, Právý sektor od něho chtěl byt a asi to tak dopadne, protože je Rus. SBU si myslí, že je špion, hledají ho, buď skončí zabítý, nebo zavřený.
19. Krajský soud ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.
20. **Zákon o azylu** upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
21. V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.
22. **Zákon o azylu** dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se

udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

23. V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

24. Předně krajský soud připomíná, že ve správním spisu se nachází rozhodnutí ze dne 16. 6. 2004, kterým žalovaný rozhodl, že žalobci se neuděluje azyl dle §§ 12 – 14 zákona o azylu a že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Jak žalovaný dále uvedl, následně rozhodl o žalobě žalobce i krajský a poté Nejvyšší správní soud. Toto pravomocné rozhodnutí tedy posoudilo negativně případné pronásledování žalobce v zemi původu před jeho odjezdem, poté prakticky žalobce zřejmě kratší období pobýval na Ukrajině a od r. 2007 žil v ČR. Krajský soud je tedy z jeho azylové historie přesvědčen, že důvody pro případné udělení azylu přítomny nejsou, neboť je sice pravdou, že situace na Ukrajině, jak též žalovaný uvedl, se od doby prvního posouzení žalobcovy žádosti zásadně změnila, nicméně co do jeho případného pronásledování před jeho odjezdem ze země jistě nikoliv. Pokud tedy žalovaný v aktuálním rozhodnutí řešil na str. 4 – 9 otázku relevance pro udělení azylu dle § 12, písm. a) i b) zákona o azylu a dospěl po podrobném rozboru k závěru, že zde azylová relevance zcela chybí, krajský soud na jeho odůvodnění plně odkazuje a považuje ho za správné, dostatečně odůvodněné i přezkoumatelné. Jinými slovy, pokud žalovaný uzavřel, že žalobce nebyl nikdy jakkoliv politicky angažován, nesplňuje podmínky písm. a) výše cit. ustanovení, jeho obavy z pronásledování nemohly být azylově relevantní, neboť neměly prakticky nic společného s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině či se zastáváním určitých politických názorů, navíc jím uváděné problémy s případným zaplacením škody v zaměstnání nemohly naplnit znaky azylově relevantního pronásledování, žalobce si nikde ani nestěžoval a nežádal o případnou

- pomoc; je takový závěr plně souladný se zákonem o azylu. Ve výše citované části rozhodnutí pak žalovaný podrobně vypořádal i sdělení žalobce o tom, že by mohl mít problémy s tím, že je Rus, i otázku případného výkonu vojenské služby, která již v souvislosti s Ukrajinou byla mnohokrát řešena českými soudy a judikatura NSS je v tomto směru jednoznačná k žalobcem uváděným skutečnostem.
25. Z výše cit. znění ustanovení § 13 a § 14b) zákona o azylu vyplývá, že tyto instituty předpokládají přítomnost v nich uvedeného rodinného příslušníka, který by byl poživitelem mezinárodní ochrany, tato situace v případě žalobce nenastala, z uvedených důvodů mu proto ochranu v České republice udělit nelze.
26. O udělení azylu humanitárního charakteru žalobce nežádal, ani takovou skutečnost nenamítal, soud plně odkazuje na argumentaci žalovaného na str. 9 a 10, kdy žalovaný v případě žadatele nezjistil žádné důvody, hodné zvláštního zřetele, které by mohly vést k využití a aplikaci tohoto institutu. Žalobce je zdravý, jeho věk předpokládá možnost samostatného naplnění životních ekonomických a sociálních potřeb. Podmínky § 14 zákona o azylu nejsou naplněny.
27. Pokud se týká možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a) zákona o azylu, kdy žalobce namítal, že Ukrajina není schopna žalobci zajistit ochranu před případným pronásledováním, i zde krajský soud plně odkazuje na vyčerpávající argumentaci žalovaného, který na str. 12 – 15 žalobou napadeného rozhodnutí jasně vymezil postavení Pravého sektoru co do reálné moci v zemi původu, poukázal na nereálnost žalobcem namítaných obav i skutečnost, že v zemi původu o žádnou ochranu nikdy nežádal, do nelegálního podnikání se zapojil dobrovolně a tyto případné problémy nemají s jeho národností prakticky nic společného. Jím uváděné souvislosti jsou zcela účelového charakteru. Krajský soud pak doplňuje, že žalobce pobývá na zdejším území dlouhodobě, ač legální prostředky již pozbyly před mnoha lety svoji platnost. Žalobci hrozí správní vyhoštění a soud je přesvědčen, že s popsáním vývojem jeho pobytu shora lze na jeho situaci plně aplikovat závěry rozhodnutí NSS ze dne 10. 2. 2006, kdy pod čj. 4 Azs 129/2005 soud mj. uvedl, že „Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti“.
28. K žalobní námitce o obavách, které by měly podstatu v případném uvěznění z důvodu nenastoupení vojenské služby, soud opět odkazuje na ustálenou judikaturu NSS, dle které výkon vojenské služby nelze považovat za vážnou újmu podle zákona o azylu, neboť nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu). V rozsudku č. j. 3 Azs 28/2015-24, ze dne 23. 4. 2015 dospěl NSS k závěru, že *„...branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu.“*
29. Protože žalobce neprokázal žádné reálné nebezpečí vážné újmy, kterým by mohl být po návratu do vlasti ohrožen, jeho žalobní námitka o případném neochránění před blížící neurčeným nebezpečím nemůže obstát.
30. Krajský soud je po přezkoumání věci přesvědčen, že správní orgán rozhodl ve věci

žalobce správně, své úvahy o nenaplnění jednotlivých podmínek pro udělení mezinárodní ochrany řádně popsal a odůvodnil, k přijetí závěrů měl dostatečné, aktuální a různorodé podklady. S těmito byl žadatel řádně seznámen, jejich doplnění nežádal. Tyto jsou citovány i na str. 4 a 10 ve věci vydaného rozhodnutí.

31. Žalobu žalobce hodnotil krajský soud po přezkoumání věci jako nedůvodnou, přistoupil proto k jejímu zamítnutí, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

V. Náklady řízení

32. Náhradu nákladů řízení soud přiznává dle § 60 odst. 1 s.ř.s. ve věci úspěšnému účastníkovi řízení, tím byl v daném případě žalovaný správní orgán, který žádné náklady řízení nežádal. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 29. duben 2020

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně